SKLEROTERAPIJA ir viena no plaši lietojamām vēnu ārstēšanas metodēm – nevēlamas vēnas slēgšana ar medikamenta palīdzību. Pirms nozīmē šo procedūru, ārsts veic sonoskopiju, lai apskatītu slimās vai problemātiskās vēnas,» stāsta *Dr. Mauriņa Vēnu klīnikas* asinsvadu ķirurgs, flebologs Juris Rīts

Lai mazas problēmas nepāraugtu lielās

Par vēnu problēmām un arī par skleroterapiju *Mājas* lappusēs esam stāstījuši no dažādiem aspektiem. Tie, kuriem vairāk rūp kāju skaistums, zina, ka vēls pavasaris un vasara skleroterapijai nav piemērotākais brīdis, jo pigmentētās josliņas, kas redzamas uz ādas kādu laiku pēc procedūras, jāsargā no saules stariem, turklāt jāvalkā arī kompresijas zeķes.

«Taču ir daudz cilvēku, kuriem skleroterapija vajadzīga nevis estētisku, bet medicīnisku apsvērumu dēļ,» saka *Dr. Mauriņa Vēnu klīnikas* asinsvadu ķirurgs, flebologs Juris Rīts. «Ja kājas pampst un cilvēks jūt diskomfortu vai viņam uz apakšstilbiem jau izveidojušās čūlas, noteikti vajadzētu nākt uz konsultāciju un sākt ārstēšanos neatkarīgi no tā, kāds ir gadalaiks.»

– Vai tiešām pat čūlas uz kājām cilvēkiem nešķiet pietiekami nopietns pamats, lai steigšus meklētu profesionālu medicīnisku palīdzību?

– Cilvēku pacietība reizēm ir apbrīnojama – sliktā nozīmē. Pašlaik mūsu klīnikā notiek pētījums un tā ietvaros bezmaksas ārstēšanu var saņemt pacienti ar venozām trofiskām čūlām, kuru lielums ir 4–60 kvadrātcentimetru un kuras nav sadzijušas vismaz trīs mēnešus vai ilgāk. Diemžēl izbraukuma pieņemšanās ārpus Rīgas mēs redzam stipri ielaistas lielas čūlas, kas vairs neatbilst pētījuma kritērijiem, taču ārstēšana ir iespējama, veicot atbilstošas manipulācijas.

– Šāds pacients, jo īpaši tad, ja viņam trūkst līdzekļu, varbūt domā, ka nav vērts nākt uz konsultāciju?

– Konsultācijas jau tieši tādēļ domātas, lai saprastu, kāda ir diagnoze un kā plānot tālāko ārstēšanu. Bieži vien mums ir skaidrs, kāda metode būtu vispiemērotākā, bet cilvēkam tas nav iespējams tīri finansiāli, un tajā mirklī ir jāmeklē kompromisi, varbūt – pagaidu risinājumi. Nesen pie mums vērsās paciente ar ļoti lielu trofisko čūlu, kas neatbilda pētījuma kritērijiem, savukārt operācija viņai nebija pa kabatai. Kompromisa variants būtu ilgstoši regulāri nākt uz pārsiešanu, bet galu galā tika nolemts veikt skleroterapiju. Paradoksāli, bet milzīgā čūla uzrādīja apbrīnojami labas dzīšanas pazīmes un slēdzās dažu nedēļu laikā. Tādi rezultāti, protams, ir iedvesmojoši. Skleroterapijai klīnikā tobrīd bija atlaides un pacientei tā izmaksāja mazāk nekā 100 eiro. Operācija būtu aptuveni septiņreiz dārgāka. Tas ir arī uzskatāms piemērs, ka šīs atlaides cilvēkus tomēr iedrošina uz ārstēšanos un padara to pieejamāku.

– Izstāstiet, ko nozīmē skleroterapija, kāda ir tās būtība?

– Tā ir viena no plaši lietojamām vēnu ārstēšanas metodēm – nevēlamas vēnas slēgšana ar medikamenta palīdzību. Pirms nozīmē šo procedūru, ārsts veic sonoskopiju. Nevēlamajā vai slimajā vēnā tiek ievadīts medikaments – sklerozants, kas izraisa vēnas ķīmisku kairinājumu, un tā slēdzas. Mūsdienās parasti lietojam medikamentu, kas ir saputots, lai ar mazāku ķīmiskās vielas apjomu varētu panākt maksimāli labu rezultātu. Otrs ieguvums ir tas, ka putas ir labi redzamas sonogrāfijā, tādējādi mēs ļoti precīzi procedūras laikā varam redzēt, ko un kā ārstējam.

– Vai kompresijas zeķes ir obligātas?

– Tā ir būtiska skleroterapijas sastāvdaļa. Kompresijas zeķes palielina efektu, kuru var iegūt ārstēšanās rezultātā. Bieži vien risinājums vēnu ārstēšanā ir tieši kompresijas terapija, kas ilgtermiņā nemaz nav tik dārga, bet ir ļoti efektīva. Kvalitatīvai kompresijai ir visai svarīga loma čūlu ārstēšanā, jo brūce pat pēc vislabākās operācijas neuzrāda dzīšanas pazīmes bez kompresijas. Arī pati par sevi kvalitatīva kompresijas zeķe vai pareizi uzlikta kompresijas saite panāk uzlabojumu. Protams, šajā ārstēšanā svarīga ir pacienta līdzestība un izpratne.

– Kā pacientiem sokas ar līdzestību?

– Ļoti dažādi. Cilvēks ar smagu trofisko čūlu nereti ir noguris no savas slimības, tāpēc gatavs pildīt visus ārsta norādījumus, un pēc zināma stagnācijas perioda ārstēšanas sākumā nāk gaidītais uzlabojums. Ir arī vieglprātīgi pacienti, kuri konsultācijā gan saprot, kas ir jādara, bet piedalīties ārstēšanā negrib, jo trūkst pacietības veikt pat elementāras lietas, un tad mums nākas pieņemt nepopulāru lēmumu un ierosināt šķirties. Mēs arī neapvainojamies, ja cilvēks izvēlas kādu citu ārstēšanas metodi.

– Vai uzturat kontaktus ar ārstētajiem pacientiem?

– Interesanti, ka, gatavojoties klīniskajam pētījumam, mēs sazinājāmies ar tiem pacientiem, kuriem jau iepriekš bijām veikuši trofisku čūlu ārstēšanu – ar domu, ka tās, iespējams, tik ātri nedzīst un varbūt šie cilvēki varētu iesaistīties pētījumā. Bet vairums no viņiem atbildēja: paldies, viss ir jau sadzijis. Atgriezeniskās saites ārstniecībā bieži vien nav. Dažās situācijās ir normāli, ka pacients aiziet un aizmirst gan ārstu, gan izārstēto slimību. Flebloģijā tā tomēr nav, jo vēnu mazspēja ir hroniska. To var apārstēt, noņemt simptomus, koriģēt kosmētisko defektu, bet tas nenozīmē, ka problēmas nevar atgriezties. Tādēļ mēs ar pacientiem tiekamies regulāri, reizi gadā vai divos trīs gados; reizēm, ja nepieciešams, arī biežāk. To pacientam izskaidrojam jau pašā sākumā.

– Ja ārsts var sarunai ar pacientu atvēlēt pietiekami daudz laika, tad tiek apspriesti arī dzīvesveida ieteikumi. Par kādiem jautājumiem jums saistībā ar to biežāk iznāk runāt?

– Viens no punktiem, ko mēs reti pieminam, bet kas patiesībā ir ļoti svarīgs, ir elementāra higiēna: tīrs apģērbs, tīra miesa, tas, kā mēs sevi kopjam. Cilvēki nereti rūpējas par sev piederošām lietām vairāk nekā par savu ķermeni. Jāsaprot, ka sīkas problēmas ar laiku var izraisīt kādu nopietnāku slimību. Piemēram, atnāk pacients ar ielaistu rozes slimību. Noskaidrojam, ka viss sācies no saplaisājušas, nekoptas papēžu ādas. Cilvēks nav ne nabags, ne mazizglītots, viņš vienkārši nav iedomājies, ka tāds šķietams nieks kā papēdis ar sāpīgu plaisu var radīt nopietnākas problēmas – rozi, limfostāzi, vēnu trombozi. Par nelielām problēmām nav jākautrējas, tās ir jārisina – pašam vai ar speciālistu palīdzību. Mēs samērā bieži redzam pacientiem izsutušus, iekaisušus cirkšņus. Var aiziet pie dermatologa, viņš veiks izmeklējumus, nozīmēs precīzi tos līdzekļus, kas iedarbojas konkrētajā gadījumā, un problēma tiks novērsta. Līdzīgi ir arī ar vēnu problēmām. Nesen pie manis vizītē ieradās paciente, kurai pēc ādas veidojuma noņemšanas bija attīstījies smags virspusējās vēnas iekaisums. Paciente bija zinājusi, ka vēnas nav veselas, bet tuvākā laikā plānoja risināt reproduktīvās veselības problēmas. Plānojot grūtniecību, viņa paļāvās uz tautā populāru teoriju – vispirms vajag piedzemdēt un tad ārstēt vēnas, jo līdz tam neesot vērts – vēnas tik un tā saslimšot. Tas ir aplams uzskats, jo paaugstināts risks grūtniecības periodā nav vajadzīgs. Konkrētajā gadījumā viss bija sācies no varikozes, bet tagad draudēja dziļo vēnu tromboze. Pacientei grūtniecības plānošana bija jāatliek. Tā nenotiktu, ja vēnas būtu laikus ārstētas, turklāt mūsdienās izārstēt vēnas ir vienkāršāk nekā salabot zobus.

– Kāds ir jūsu ieteikums tiem, kuri, izlasot šo rakstu, sāks domāt, vai tomēr nevajadzētu atnākt un atrādīt ārstam savas vēnas?

– Savlaicīga ārstēšana, kad sūdzības ir minimālas, būs vienkāršāka, lētāka, ar labāku kosmētisko un medicīnisko rezultātu. Svarīgi ir vēnu slimību neielaist. Ja cilvēkam ir radušās aizdomas par kādām vēnu problēmām, iesaku doties pie flebologa, kurš pats veic diagnostiku, pacientam saprotamā valodā izskaidro, kā un ko var panākt, un iesaka labāko, konkrētajai situācijai atbilstošāko ārstēšanas taktiku.■

Reklāmraksts tapis sadarbībā ar *Dr. Mauriņa Vēnu klīniku*

Dr. Mauriņa Vēnu klīnika
Vēnu pavasaris maijā
Dr. Ints Bruņenieks, ķirurgs, flebologs
Dr. med. Andrejs Vanags, ķirurgs, flebologs
Dr. Sandra Prāve, vispārējās prakses ārste, fleboloģe
15% atlaide ārsta konsultācijai un duplekssonogrāfijas izmeklējumam
Parasti 40,00 Eur, ar atlaidi 34,00 Eur
15% atlaide skleroterapijai
Parasti 65,00 Eur, ar atlaidi 55,25 Eur
15% atlaide medicīnas kompresijas zeķēm
Rīga, Kokneses prospekts 18A
Kalnciema iela 33
tālr. 67 374747, 67 315316, 67 610217
klinika@venucentrs.lv
www.venucentrs.lv
www.bazarmedicinasklinika.lv